

POLONAIS – SUJET (évaluation, tronc commun)

**ÉVALUATION (3e trimestre de terminale)
Compréhension de l'oral, de l'écrit et expression écrite**

Le sujet porte sur l'**axe 3** du programme : **Art et pouvoir**

Il s'organise en trois parties :

- 1- **Compréhension de l'oral (10 points)**
- 2- **Compréhension de l'écrit (10 points)**
- 3- **Expression écrite (10 points)**

Vous disposez tout d'abord de **cinq minutes** pour prendre connaissance de **l'intégralité** du dossier.
Puis vous entendrez trois fois le document support de la compréhension de l'oral. Les écoutes seront espacées d'une minute. Vous pourrez prendre des notes pendant les écoutes.
À l'issue de la troisième écoute, vous organiserez votre temps (1h30) comme vous le souhaitez pour **rendre compte en français** du document oral et **en polonais** du document écrit et pour **traiter en polonais le sujet d'expression écrite**.

1. Compréhension de l'oral

Titre du document : Czym była cenzura w PRL? Marek Strzemecki gościem Marty Kielczyk w Pierwszym Sniadaniu w TOKu

Source du document : Radio TOK FM

En rendant compte du document en français, vous montrerez que vous avez compris :

- **le contexte** : le thème principal du document, la situation, les personnages / les personnes, les liens entre elles, etc. ;

Modèle CCYC : ©DNE																				
Nom de famille (naissance) : <small>(Suivi s'il y a lieu, du nom d'usage)</small>																				
Prénom(s) :																				
N° candidat :											N° d'inscription :									
 Liberté • Égalité • Fraternité RÉPUBLIQUE FRANÇAISE	<small>(Les numéros figurent sur la convocation.)</small>																			
Né(e) le :			/			/														

1.1

- **le sens** : les événements, les informations, les points de vue, les éventuels éléments implicites, etc. ;
- **le but** : la fonction du document (relater, informer, convaincre, critiquer, dénoncer, divertir etc..), les destinataires et le style (informatif, fictionnel, humoristique, critique, ...), etc.

Vous pouvez organiser votre propos comme vous le souhaitez ou suivre les trois temps suggérés ci-dessus.

2. Compréhension de l'écrit

Titre du document : Przyjaciel wesołego diabła

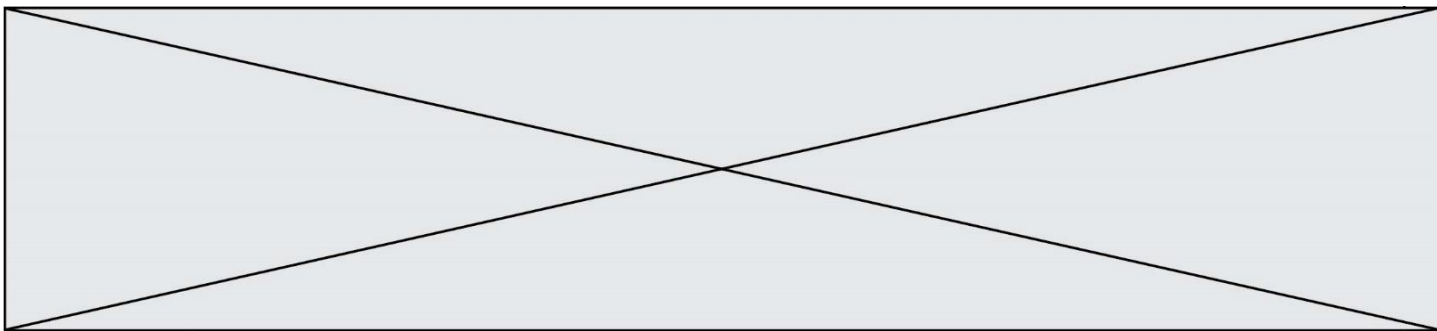
Vous rédigerez le compte rendu du document en polonais en prenant appui sur les questions suivantes :

- Jak wyglądało życie Kornela Makuszyńskiego przed drugą wojną światową?
- Czy jego sytuacja zmieniła się po wojnie, w czasach PRL-u?
- Czy Makuszyński był w opozycji w stosunku do nowego ustroju?
- Jak oceniane były jego utwory przez władze komunistyczne?
- Dlaczego jego książki miały być wycofywane z bibliotek i niszczone?
- Jaki był stosunek Polaków do pisarza, pomimo działań władzy komunistycznej?

Przyjaciel wesołego diabła

Kornel Makuszyński(1884-1953) – jeden z najpopularniejszych, najbardziej poczytnych polskich pisarzy, gwiazda pierwszej wielkości literatury popularnej, nazywany „polskim Dickensem”. Na jego książkach, wydawanych¹ w milionach egzemplarzy, filmowanych i tłumaczonych, wychowywały się pokolenia młodych Polaków, bo dla nich głównie pisał. Najbardziej znane to „Awantura o Basię”, „Szatan z 7 klasy”, „O dwóch takich, co ukradli księżyc”, „Panna z mokrą głową”, „Szaleństwa panny Ewy”, „Przyjaciel wesołego diabła”, „120 przygód Koziołka Matołka”.

¹ wydawany – édit , publié

Przeszedł do literackiej legendy jako "dziecko szczęścia" – ulubieniec czytelników, którzy w roku 1937 wybrali go na członka najbardziej wówczas szacownej² instytucji, Polskiej Akademii Literatury. Sławny, zamożny³, „Wezuwiusz humoru”, jak go nazywano, który całe życie bawił się, spędzał czas w kawiarniach, na nartach i przy brydżu. „Ty siedzisz w „Astorii”, przy szampanie, na fotelu i przechodzisz do historii, mój Kornelu” – pisał do niego Lechoń⁴.

Ale było tak tylko przed wojną. W PRL-u, w swoich latach ostatnich był Makuszyński pisarzem skazanym na nieistnienie – nie wydawanym, nie wznawianym, zapomnianym i oficjalnie potępionym, usuwanym z bibliotek oraz z własnego mieszkania. Zgorzkniały, przygnębiony i schorowany, zmarł w biedzie, choć nie w samotności ani opuszczeniu, ale nawet jego śmierć w roku 1953 nie przerwała milczenia wokół jego osoby. Wielki come back jego twórczości, którego nie doczekał, zaczął się po Październiku roku 1956, a jego apogeum przypadło na przełom lat 60. i 70.

Zaraz po wojnie nie było mu jeszcze najgorzej. Od razu wprawdzie zaznał upokorzenia: członek Polskiej Akademii Literatury i literackiej elity, ulubieniec czytelników, musiał – razem z kolegami po piórze – tłoczyć się w kolejce w krakowskim Domu Literatury, na rozmowy z Jerzym Borejszą, ówczesnym zarządcą literatury, od wyniku której zależała jego weryfikacja jako członka nowego Związku Literatów Polskich.

„Egzamin” na szczęście zdał i w ogóle przez jakiś czas jeszcze mu się udawało wydawać książki w wydawnictwach prywatnych, których jeszcze wtedy nie zlikwidowano. Drukował również w kilku pismach, ale coraz rzadziej.

W roku 1948 na zjeździe literatów w Szczecinie w literaturze polskiej zapanował bowiem socrealizm i zjawisko pod tytułem „Kornel Makuszyński” przestało istnieć. Choć nie był nigdy Makuszyński opozycjonistą, przeciwnie, próbował nawet – choć w swoim stylu i z humorem – w jakiś sposób się włączyć.

Nic to jednak nie pomogło. W podręczniku⁵ „Literatura międzywojenna” jeden z czołowych ówczesnych krytyków literackich potępił jego utwory jako „karmiące czytelnika łatwym, sentymentalnym humorem, nie gardzące tanimi chwytami, schlebiające typowym gustom drobnomieszczańskim”.

Co więcej, jego książki znalazły się też na powstałej w roku 1951 tajnej liście książek „ideologicznie szkodliwych”, przeznaczonych do likwidacji, tj. na przemiał.

² szacowny - respecté

³ zamożny – aisé, riche

⁴ Jan Lechoń – polski poeta, prozaik, krytyk literacki i teatralny

⁵ podręcznik - manuel

Modèle CCYC : ©DNE																				
Nom de famille (naissance) : <small>(Suivi s'il y a lieu, du nom d'usage)</small>																				
Prénom(s) :																				
N° candidat :											N° d'inscription :									
 <small>Liberté • Égalité • Fraternité</small> <small>RÉPUBLIQUE FRANÇAISE</small>	<small>(Les numéros figurent sur la convocation.)</small>																			
	Né(e) le :			/			/													

1.1

Akcje „czyszczenia bibliotek” podejmowano w latach 50. kilkakrotnie – w stosownych dokumentach znaleźć można narzekania na „brak należytej inicjatywy” i „słabość polityczną kadry bibliotecznej”, która często ukrywała książki, ukazujące się potem w antykwariatach i na targach.

Był w Zakopanem bardzo popularny i lubiany. Gdy szedł Krupówkami, wszyscy mu się kłaniali, musiał nieustająco uchylać kapelusza. Zaczął więc w końcu nosić beret, który leży dziś w gablotce w jego mieszkaniu-muzeum. Pozbawiony dźwięku i głosu szalenie swoją popularność cenił, osładzała mu lata ostatnie.

Zmarł 31 lipca 1953 roku. Pogrzeb Makuszyńskiego stał się żywiołową manifestacją zakopiańczyków, a zwłaszcza tych młodych, do których nie pozwolono mu mówić. Odprowadzały go kilkunastotysięczne tłumy, nie kryjące łez. Płakali nawet najtwardsi górale.

Źródło: Joanna Siedlecka, Pani, Sierpień 2010

3. Expression écrite

Vous traiterez **en polonais**, et en **120 mots** minimum, l'un des deux sujets au choix :

Sujet A :

Czy artyści (na przykład pisarze czy reżyserzy filmowi) mogą tworzyć niezależnie od sytuacji politycznej kraju, w którym żyją?

OU

Sujet B :

Jak zmieniły się, według Ciebie, warunki pracy artystów i ich rola w społeczeństwie w porównaniu z czasami zaborów czy PRL-u ?